

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 13565-09-11

ניתן ביום 01 מרץ 2015

המערער

פטריק אורן

-

המשיבה

קבוצת אשטרום בע"מ

בפני: השופט (בדימוס) עמירם רבינוביץ, השופט אילן איטח, השופטת יעל אנגלברג שהם נציג ציבור (עובדים) מר אלעזר וייץ, נציג ציבור (מעסיקים) מר משה מרבך

בשם המערער - עו"ד עדי אורן - פריאנטי

בשם המשיבה - עו"ד משה ברנר

פסק דין

השופטת יעל אנגלברג שהם

בפנינו ערעור על פסק דינו של בית הדין האזורי בתל אביב - יפו אשר דחה את תביעות המערער לתשלום הפרשי שכר בגין עבודה בשעות נוספות, משמרות לילה וביום מנוחה שבועית, תשלום הפרשי שכר בעבור חודשיים והפרשי פיצויי פיטורים וכן לתשלום פדיון מנוחת פיצוי (תע"א 4281/07; הנשיאה עליה פוגל ונציגי הציבור הגבי חגית פורת ומר ישראל אסא; ניתן ביום 7.7.11).

רקע עובדתי

1. המשיבה היא חברה בתחום הבנייה וההנדסה האזרחית. המערער הועסק על ידי המשיבה כמנהל עבודה מיום 22.5.02 ועד ליום 31.12.06, מועד שבו פוטר מעבודתו.
2. בסמוך לתחילת העסקתו חתם התובע על פירוט תנאי העסקה על פיו קיבל שכר יסוד בתוספת מענק אי היעדרות, גמול שעות נוספות גלובאלי וגילום רכב. עוד פורטו במסמך תנאי עבודה נוספים.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 13565-09-11

ההליך בבית הדין האזורי

3. המערער הגיש לבית הדין האזורי תביעה בסך כולל של **232,250** ₪ שעיקרה תשלום הפרשי שכר בגין עבודה בשעות נוספות וביום מנוחה שבועית (171,144 ₪) ותוספת שכר בגין עבודה במשמרות לילה (33,100 ₪). כן תבע המערער תשלום נוסף בגין שכר יסוד לחודשיים האחרונים לעבודתו (4,000 ₪), הפרשי פיצויי פיטורים (14,407 ₪) ופדיון מנוחת פיצוי (9,708 ₪). טענתו העיקרית של המערער הייתה כי עבד במתכונת קבועה ובימי מנוחה אך לא קיבל בגינם את מלוא התמורה שלה הוא זכאי. עוד טען המערער כי הובטחו לו תוספות שכר אך אלה ניתנו לו לתקופה מוגבלת בלבד ולא נלקחו בחשבון במסגרת חישוב פיצויי הפיטורים ששולמו לו.

4. בית הדין האזורי, לאחר ששמע את טענות הצדדים ובחן את הראיות שהובאו בפניו, דחה את תביעת המערער וקבע כדלקמן:

- לעניין התביעה להפרשי תשלום בגין **עבודה בשעות נוספות**, קבע בית הדין האזורי כי אין חולק שעבודת המערער חייבה עבודה בשעות נוספות והדבר אף עוגן בהסכם העבודה של המערער. בית הדין האזורי הוסיף וקבע כי משמדובר בתקופת עבודה שעליה הוראות תיקון 24 לחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 (להלן: "**תיקון 24**") אינן חלות, על המערער להוכיח מתכונת העסקה קבועה על מנת שיהא זכאי לתשלום גמול השעות הנוספות. על פי קביעת בית הדין האזורי, משתביעת המערער שהתבססה על טענה שלפיה עבד 12 שעות בכל יום לא נתמכה בעובדות שהובאו בפני בית הדין, משעלה מהראיות כי המערער עבד בסוגי עבודה בעלי אופי משתנה ובשעות משתנות וכי הדוחות שהוצגו בפני בית הדין לא תמכו בטענת המערער, לא מצא בית הדין האזורי כי המערער הוכיח מתכונת עבודה כנטען על ידו. מששולמה למערער תוספת שכר גלובאלית בגין שעות נוספות, לא הרים המערער את הנטל להוכיח כי המשיבה חייבת לו הפרשי שכר כנתבע על ידו.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 13565-09-11

- לעניין התביעה **להפרשי שכר ופיצויי פיטורים** קיבל בית הדין האזורי את טענת המשיבה שלפיה תוספת השכר בסך של **2,000** ₪ לחודש שולמה כתוספת מיוחדת לפרק זמן קצוב בגין עבודה בפרויקט אחר, וזאת לאחר שהמערער הודיע על התפטרותו ומתוך רצון המשיבה לשמר את המערער בעבודה בשלבים הקריטיים של הפרויקט וזאת עד לסיום העבודה בפרויקט. בית הדין בקביעתו זו הסתמך על מכתבה של המשיבה מיום **16.7.06** וקבע כי משתוספת השכר נקצבה לפרק זמן של 4 חודשים, אין הוא זכאי לתשלום הפרשי שכר בגין חודשים **11-12/06** ואין הוא זכאי להפרשי פיצויי פיטורים בהתבסס על תוספת זו.
- לעניין תוספת התשלום בסך של 100 ₪ נטו למשמרת בגין העבודה **ב-331 משמרות לילה**, קבע בית הדין האזורי כי דינה להידחות שכן תוספת התשלום שלה טען המערער בסך של 100 ₪ בגין כל משמרת לילה שולמה לו ובאה לידי ביטוי בתלושי השכר ברכיבים הנושאים את הכותרת "**פרמיה משתנה**" ו"**משמרות מפעל שדה**".
- ואילו לעניין הגמול הנתבע בגין **פדיון מנוחת פיצוי** דחה בית הדין האזורי את התביעה תוך שקבע כי המערער לא פירט את תביעתו, ומשנקבע כי מנוחת הפיצוי היא זכות סוציאלית שאינה ניתנת לפדיון, הרי שהמרתה בפועל בתמורה כספית, מסכלת את התכלית החקיקתית העומדת בבסיס הזכות.
- עוד קבע בית הדין האזורי כי אף שהמערער טען כי פנה לממונים עליו בעל פה לקבלת הזכויות שהוא טוען להן, הרי שהלכה למעשה לא נקט בכל צעד מעשי למנוע את הקיפוח הנטען על ידו.
- בית הדין האזורי חייב את המערער בתשלום הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך כולל של **10,000** ₪.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 13565-09-11

טענות הצדדים

5. **בערעורו טוען המערער** כנגד דחיית גרסתו בבית הדין האזורי. לדבריו, נפלו בהחלטת בית הדין האזורי טעויות משפטיות וכן הוסקו מסקנות שגויות. לדברי המערער, נתקבלו גרסאות המשיבה וזאת מבלי שבית הדין נימק את החלטותיו.

עיקר טענות המערער בערעורו הן כי הוכיח מתכונת עבודה של שעות עבודה נוספות וכי שגגה נפלה בהחלטת בית הדין קמא בכך שקבע כי מדובר בתוספת שכר זמנית ולא בהעלאת שכר ובמסקנה שעל פיה אין המערער זכאי להפרשי שכר עבודה בגין חודשים 11-12/06 ולהפרשי פיצויי פיטורים. המערער טוען, כי אין יסוד לקביעות בית הדין קמא שלפיהן קיבל תשלום בשיעור של 100 ₪ בעבור משמרת לילה וכאשר קבע כי מנוחת הפיצוי היא זכות סוציאלית שאינה ניתנת לפדיון. עוד עתר המערער לביטול חיובו בתשלום הוצאות בערכאה דלמטה.

המערער מוסיף וטוען, כי בית הדין האזורי קיבל את תחשיבי המערער לגבי השעות הנוספות, אך התעלם מעדויות המערער ועדיו והסתמך באופן מוחלט על עדי המשיבה.

6. **המשיבה** תמכה בפסיקת בית הדין האזורי וטענה כי פסק הדין מנומק כדבעי, דן בכל רכיב ורכיב, מנתח את הראיות, פוסק לגביו ודוחה אותו. לעמדתה, אין יסוד לטענת המערער שלפיה התעלם בית הדין האזורי מהעדויות מטעם המערער, אך גם אין אמת בטענתו שלפיה התקבלו תחשיביו על ידי בית הדין האזורי.

לטענת המשיבה, עבד המערער בתקופות שונות, במשימות נפרדות ושונות, שלהבדלים ביניהן הייתה השלכה על היקף שעות העבודה בכל יום. לעמדתה, לא הרים המערער את הנטל להוכיח כי עבד במתכונת קבועה, ואף לא הוכיח את מספר השעות הנוספות שבהן עבד. המשיבה טענה כי כל הדיווחים שהמציא המערער ושעליהם הסתמך להוכיח מתכונת עבודה, מתייחסים

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 13565-09-11

לעבודה על שובר הגלים בימי שישי ושבת וכוללים התייחסות למספר עובדים ולא רק למערער ולעד מטעמו, כאשר גם בדיווחים אלה מצוינות שעות עבודה שונות בהיקפים שונים. המשיבה טענה, כי לא ניתן להסתמך על הטבלאות שצירף המערער לתביעתו שלפיהן חישב כל יום ויום את מספר השעות שבהן עבד, שכן אלה לא נערכו על ידו, והמערער נמנע מלאשר את הנתונים המצוינים בהם (עמ' 8 לפרוטוקול בית הדין האזורי).

באשר למנוחת הפיצוי טענה המשיבה כי צדק בית הדין קמא עת קבע כי רכיב זה אינו ניתן לפדיון כספי, וממילא לא העידו המערער והעד מטעמו כי לא קיבלו מנוחת פיצוי בגין עבודתם בשבת. באשר להפרשי השכר טוענת המשיבה כי מדובר בתוספת מיוחדת לפרק זמן קצוב ולפרויקט ספציפי בלבד, וכי המערער עצמו חזר בו מטענתו כי מדובר בהעלאת שכר ואילו בגין תוספת במשמרת לילה, נדחתה גרסתו העובדתית של המערער על ידי בית הדין האזורי וזאת בהסתמך על תלושי השכר ועדותו של מר בוטנרו מנהל משאבי אנוש במשיבה.

הכרעה

7. לאחר שנתנו דעתנו לטענות הצדדים, לפסק דינו של בית הדין האזורי ולכלל החומר שהוצג בפנינו, שוכנענו כי צדק בית הדין האזורי בפסיקתו וכי פסק דינו ראוי להתאשר מטעמיו, בהתאם לתקנה 108(ב) לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), התשנ"ב-1991 וזאת למעט בעניין הפרשי השכר לחודשים 11-12/06 והפרשי פיצויי הפיטורים. ונפרט.

8. **הפרשי השכר** - לא הייתה מחלוקת בין הצדדים כי בחודש 6/06 הודיע המערער למשיבה כי הוא מעוניין להתפטר מעבודתו. כך גם לא הייתה מחלוקת בין הצדדים שהמערער הועסק בתקופה זו בשלבים קריטיים של הפרויקט ועל כן הוצע לו תשלום נוסף בסך של 2,000 ₪ לחודש. המחלוקת בין הצדדים נגעה לשאלה, האם מדובר בתוספת מיוחדת לפרק זמן קצוב או בהעלאת שכר. בית הדין האזורי קבע כי מדובר בתוספת מיוחדת לתקופה של 4

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 13565-09-11

חודשים בלבד, וזאת לאחר שנתן אמון בעדויות עדי המשיבה ובהתבסס על מכתב שנמסר למערער הנושא את התאריך 16.7.06 שבו נרשם כך -

"במהלך חודש יוני 2006 הודעת למנהלך, מר שאול יניב, וכן לי בפגישה אישית על רצונך לסיים עבודתך בחברתנו, וזאת עקב אי שביעות רצונך מתנאי העסקתך הן המקצועיים והן הכספיים.

לאחר דיון שנערך בנושא ופגישה נוספת שלך עם מר שאול יניב סוכם כדלקמן: החל משכ"ע יוני 2006 תקבל תוספת מיוחדת בסך של 2,000 ₪ נטו לחודש בגין עבודתך בפרוייקט הגשרים בו אתה מועסק כיום.

תשלום זה יבוצע לכל היותר לתקופה של 3-4 חודשים, קרי: עד לסיום עבודתך בפרוייקט ולאחריו נחליט, בשיתוף עמך, על המשך עבודתך בחברה, אם בכלל.

למען הסר ספק הננו לציין כי התוספת הנ"ל אינה חלק משכר הרגיל, והיא משולמת לך כתוספת חוץ/גיאוגרפית אך ורק לצורך ביצוע עבודה זו בלבד". (הדגשה שלי - י.א.ש.).

המערער טען בפני בית הדין האזורי כי עבד בפרוייקט עד לחודש 12/06 וגרסתו זו לא נסתרה. כך גם לא נסתרה גרסת המערער שלפיה שולמה התוספת על פי הסכמה שאליה הגיע עם מר בוטנרו, כאשר המכתב עליו נסמכת המשיבה הוצא רק שבוע לאחר סיכום הדברים ביניהם. מהמכתב עולה בבירור כי התשלום נעשה על מנת לשמר את המערער בפרוייקט שבו עבד באותה תקופה, וזאת עד לסיום העבודה שלו בפרוייקט. כך אף עולה מעדותו של מר יניב, יו"ר מועצת המנהלים של הפרוייקט בפני בית הדין האזורי:

"ש. אני מפנה אותך לסעיף 22 שבו מדברים על העלאת שכר. האם אמרת לו במפורש שתהא העלאת שכר או דיברת בשפה פשוטה ועממית?
ת. קודם כל לא אמרתי בצורה כזאת. העובד סיפר לי שהוא מעוניין לעשות את העבודה, הוא מצא עבודה אחרת שהשכר שם יותר גבוה ממה שמשולם לו. אני רציתי שהוא ישאר בעבודה על מנת שלא יגרם נזק עוד כחודשיים-שלושה. על מנת שלא יגרם לו נזק שאלתי אותו אם הוא יתחיל את העבודה החדשה באיחור של חודשיים שלושה האם הוא עלול להפסיד את העבודה. לא הייתי שלם עם עצמי כדי שלא יגרם לו נזק. הוא אמר שהוא יכול להתחיל את העבודה החדשה גם

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 13565-09-11

באיחור של חודשים שלושה, ואז מסיבות של הגינות אמרתי לו שנפצה אותו על החודשיים שלושה שהוא מפסיד הכנסה יותר גבוהה. לא נקבתי בסכום, אמרתי לו שיזמן למחלקת כוח אדם באשטרום ויקבל פיצוי על התקופה שכאילו מפסיד הכנסה. הנחיתי את מנהל כוח אדם שיזמן אותו כיוון שנטייתי להאמין לו ויפצה אותו עבור החודשיים שלושה שאני אצטרד אותו ולאחר מכן ישחרר אותו. " (הדגשות שלי - י.א.ש.).

בנסיבות אלה, דעתנו היא כי מסקנתו של בית הדין האזורי שלפיה נקצבה תקופת תשלום תוספת השכר ל-4 חודשים בלבד ולא לכל תקופת עבודתו של המערער בפרויקט, אינה עולה בקנה אחד עם כוונת הצדדים.

לפיכך, יש לראות את הסכמת המשיבה לתשלום תוספת השכר כחלה על כל תקופת עבודתו של המערער בפרויקט. על כן זכאי המערער להפרשי השכר שנתבעו על ידו בגין החודשים 11-12/06 וזאת בסך כולל של 4,000 ₪.

9. **הפרשי פיצויי פיטורים** - לטענת המשיבה, מדובר בתוספת שאינה קבועה ושאינה מהווה רכיב לצורך תשלום פיצויי הפיטורים. לא מצאנו לקבל טענה זו. לעמדתנו, מהווה תוספת זו חלק משכר היסוד המשמש בסיס לחישוב פיצויי הפיטורים. מדובר בהגדלת שכרו של המערער תמורת עבודתו הרגילה. העובדה כי הגדלת השכר שולמה למערער על מנת למנוע את סיום עבודתו ולהשאירו בעבודה לא הופכת את הגדלת השכר ל"תוספת לשכר" כמשמעה תקנה 1(ג) לתקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים) התשכ"ד-1964 או לתוספת "זמנית". בית דין זה חזר ופסק כי אין ללמוד מהכינוי שניתן לאותו הרכיב האם מדובר בתוספת או בחלק משכר היסוד (דב"ע מא/3-57 אלישע בע"מ - לאה עפארה, פד"ע יב 289, 294) וכי האבחנה בין תוספת לשכר שאינה משמשת יסוד לחישוב פיצויי הפיטורים לבין חלק מהשכר המשמש לחישוב פיצויי הפיטורים נלמדת מקיומו של תנאי לקבלת התשלום (ע"ע 300434/97 החברה למפעלי חינוך ותרבות באר שבע - נינה טופר, פד"ע לה 687).

מעדותו של מר יניב עולה כי התוספת שולמה למערער כנגד הפסד שכר שנגרם לו בשל העובדה שהוא נשאר לעבוד אצל המשיבה בעוד שהייתה לו הצעת עבודה אחרת שבה הוא אמור להשתכר שכר גבוה יותר. לא הייתה מחלוקת בין

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 13565-09-11

הצדדים כי התוספת שולמה למערער עת ביצע את עבודתו הרגילה בפרויקט, וכי לא היה כל שינוי בעבודתו לפני קבלת התוספת ולאחריה. למעשה, התנאי היחיד שנדרש מהתובע לשם קבלת התוספת לשכרו היה להמשיך בעבודתו הרגילה עד לסיום הפרויקט. העובדה כי התוספת כונתה "תוספת חוץ/גיאוגרפית" וכי נקבע כי תשולם בעבור הפרויקט הספציפי שבו עבד המערער, אין בה כדי לשנות מהעובדה שהמערער לא נדרש לעשות דבר בנוסף לעבודתו הרגילה על מנת לזכות בתוספת זו.

בנסיבות אלה, זכאי היה המערער כי תוספת זו תיכלל בשכרו הקובע לחישוב פיצויי הפיטורים וזכאי הוא לתשלום הפרשי פיצויי פיטורים בסך של 14,407 ₪.

10. שונה הדבר בכל הנוגע ליתר רכיבי תביעת המערער.

באשר להפרשי תשלום בגין עבודה בשעות נוספות - המערער טען, כי גרסתו שלפיה עבד 12 שעות ביום חול ו-10 שעות ביום שבת, לא נסתרה. זאת ועוד, לטענת המערער החישובים שהציג בפני בית הדין האזורי נערכו רק על בסיס הימים שבהם עבד 12 שעות תוך קיזוז הסכומים שקיבל בגין תשלום שעות נוספות גלובאליות.

בית הדין האזורי דחה את טענות המערער באשר לקיומה של מתכונת עבודה. על יסוד הראיות שהובאו בפניו קבע בית הדין כי יש להבחין בין העבודה בשובר הגלים לבין העבודה ברציפים שהיקפה לא עלה על 10 שעות. בית הדין האזורי מצא עוד כי טענת המערער שלפיה עבד מידי יום 12 שעות צומצמה בדברי המערער לתקופת העבודה בשובר הגלים בלבד, וגם זו בוצעה במסגרת מצומצמת בלבד. בסיכומו של דבר, לא נתן בית הדין האזורי אמון בגרסת המערער ולא מצא מקום לקבל את תחשיביו.

11. לאחר שעיינו אף אנו בעדויות הצדדים בפני בית הדין האזורי ובדוחות שהוגשו על ידי הצדדים, לא מצאנו מקום להתערב בקביעות בית הדין האזורי בעניין זה. קביעות בית הדין, נסמכו על עדויות שהובאו בפניו לרבות עדות המערער

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 13565-09-11

עצמו שבו הודה כי הדוחות שעליהם ביסס את תחשיביו נוגעים לרישום ימי העבודה בלבד, וכי חישוב השעות נערך על יסוד ההנחה שעבד "יום יום 12 שעות". בחקירתו הנגדית של המערער הוצג בפניו תלוש השכר לחודש 7/03 שממנו עולה כי בחודש זה שהה בחופשה במשך 10 ימים כאשר בחישובים שצרף המערער לחודש זה ציין כי עבד 27 ימים. עוד הוצגו בפני המערער רישומים נוספים שאינם תואמים את החישובים שנערכו על ידו (ראו למשל ביום 11.6.04). המערער לא ידע להסביר את הפערים בין תלושי השכר ורישומי המעסיק לחישובים שנערכו על ידו, ובסופו של דבר ציין כי החישובים נערכו על ידי באת כוחו ואין הוא בקיא בהם. כך גם מגרסת עד המערער, מר אסף סביון, עולה כי העבודה שביצע לסירוגין עם המערער בשובר הגלים לא הייתה בהיקף כפי שהעיד המערער אלא כעולה מדוחות מפורטים שהציגה המשיבה ואשר העידו על היקף מצומצם יותר.

בבחינת מכלול הראיות, סברנו אף אנו, כפי שסבר בית הדין האזורי, כי לא עלה בידי המערער להציג מתכונת עבודה סדירה היכולה להקים חיוב בתשלום שעות נוספות. לכך נוסף, כי כעולה מגרסת המשיבה, חישוב גמול השעות הגלובאלי נעשה על בסיס של 3 שעות נוספות ביום, כאשר מהראיות עולה שהמערער עבד לעיתים אף ימים קצרים יותר (5-6 שעות). לפיכך, לא מצאנו כי נפגעו זכויותיו של המערער בכל הנוגע לתשלום בגין שעות נוספות.

12. **באשר לעבודה בשבת** - מהעדויות שהובאו בפני בית הדין האזורי עולה כי היקף העבודה לא עמד על 10 שעות מידי שבת כנטען על ידי המערער. ומעבר לאמור לעניין השעות הנוספות, עולה עוד מתלושי השכר כי בכל חודש שבו עבד המערער קיבל תשלום נוסף בגין עבודתו בשבת.

13. **באשר לתשלום בעבור עבודה במשמרות לילה** - לעמדת המערער שגה בית הדין האזורי עת קבע כי התשלום בסך של 100 ₪ בגין עבודה בכל משמרת לילה, שולם לידי המערער תחת הכותרות "פרמיה משתנה" ו"משמרות מפעל שדה".

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 13565-09-11

המשיבה בסיכומיה טענה, כי המערער לא הוכיח את אותם 331 מועדים שבהם עבד לטענתו במשמרות לילה ולא קיבל בעבורן את התוספת האמורה וכי קיימת חפיפה בין טופסי הדיווח בגין עבודה בימי שישי ושבת לתלושי המשכורת שצירף המערער.

14. הלכה פסוקה היא כי על תובע להוכיח את תביעתו. המערער בענייננו לא הציג בפני בית הדין האזורי כל ראיה התומכת בטענתו כי עבד 331 משמרות לילה שבגין לא קיבל תשלום.

במסמך תנאי ההעסקה של המערער אצל המשיבה פורטו הסכומים שלהם זכאי המערער בגין עבודתו. סכומים אלה כללו שכר משולב, מענק אי היעדרות, גמול שעות נוספות גלובאלי וגילום רכב. עיון בתלושי השכר שקיבל המערער מעלה כי בנוסף לרכיבים שפורטו בתנאי העסקה, קיבל המערער כמעט מידי חודש תוספת שכונתה "פרמיה משתנה" או תוספת "משמרות מפעל שדה". המשיבה טענה, כי תוספות אלה מהוות תשלום בעבור שבת ומשמרות לילה. המערער הכחיש טענה זו, אך מנגד לא נתן כל הסבר אחר למהותן של תוספות אלה. בית הדין האזורי, נתן אמון בגרסת המשיבה וקבע כי המערער קיבל את תוספות השכר שלהן הוא זכאי בגין משמרות לילה ועבודה בשבת ואנו לא מצאנו כי בעשותו כן נפלה שגגה תחת ידי בית הדין האזורי.

15. **באשר לגמול הנתבע בגין פדיון מנוחת פיצוי** - טענת המערער כי הוא זכאי לתשלום בגין מנוחת פיצוי נסמכת על ה"היתר המיוחד לעבודה במנוחה השבועית" שניתן למשיבה מכוח שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951. בהיתר זה נקבע, כי המשיבה רשאית להעסיק בשעות מנוחה שבועית כאשר בנוסף לשכר עליה ליתן לעובד מנוחת פיצוי של שעה ומחצה תמורת כל שעה שבה עבד במנוחה השבועית. לטענת המערער בסיכומיו, זכאי הוא למנוחת פיצוי בשיעור של 9,708 ₪. לא מצאנו לקבל את טענות המערער בעניין זה.

16. לטעמנו, צדק בית הדין האזורי עת קבע כי מדובר ב"זכות סוציאלית שאינה ניתנת לפדיון" (ע"ע 3-175/97 דניאל כהן - עיריית נהריה, פד"ע לו 49, 62).

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 13565-09-11

בית דין זה בחן את תכליתו של הסדר מנוחת הפיצוי במספר מקרים ובתוכם פרשת ארגון הכבאים, שם קבע חברי, השופט רבינוביץ, כהאי לישנא:

"מנוחת הפיצוי היא זכות סוציאלית השייכת למשפט העבודה המגן. תכליתה הסוציאלית ידועה - לדאוג למנוחה חלופית לעובד שנגזר עליו לעבוד ביום המנוחה, על ידי הענקת שעות מנוחה חלופיות בימי חול. על זכות זו לא ניתן לוותר. [...] על פי חוק שעות ומנוחה לא ניתן לפדות את מנוחת הפיצוי, משום שפדיון מנוחת הפיצוי סותר את תכלית הענקתה של מנוחה זו, שכל מגמתה להעניק מנוחה בעין, מנוחה בפועל, ביום חול, חלף עבודת העובד ביום השבת, ולא להמיר את המנוחה בפועל בכסף [...] אף אני סובר שמנוחת פיצוי יש ליתן בפועל, ואין היא בת המרה בכסף. הדברים נאמרו על ידי במפורש בפסק דין כהן [ע"ע 300175/97 כהן – עיריית נהריה, פד"ע לו' 49 - י.א.ש.]. וכוח הגיונם יפה גם כאשר הזכות למנוחת פיצוי נובעת מהסכם. התכלית החקיקתית של מנוחת פיצוי היא שהמנוחה חלף עבודה בשעות המנוחה השבועית תינתן בפועל, ואין 'לפרוט אותה לפרוטות'." (עס"ק 26/99 ארגון הכבאים המקצועיים בישראל - איגוד ערים, איזור חיפה (שירותי כבאות), פד"ע לח 289, בעמ' 322, 330 לפסק הדין (2002); הדגשה שלי - י.א.ש.).

ויפים הדברים גם בענייננו.

17. לעניין זה יצוין כי המערער אומנם מפנה לפרשת ארגון הכבאים ומבקש ללמוד ממנה כי הוא זכאי לפיצוי כספי בגין מנוחת הפיצוי בהסתמך על פסק הדין בעניין אלון (דב"ע נד/13-2 אלון - עיריית ירושלים, (לא פורסם)). אלא שבניגוד למובא בסיכומי המערער, בית הדין בפרשת ארגון הכבאים, קבע במפורש כי הוא מסתייג מהלכת אלון ובוחר לסטות ממנה.

על כך נוסיף עוד, כי למעט טענה כללית בכתב התביעה ובתצהיר המערער, לא פירט המערער את הבסיס לסכום הנתבע על ידו.

מכאן, כי יש לדחות את ערעור המערער בכל הנוגע לתשלום פדיון מנוחת הפיצוי.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 13565-09-11

18. **סיכומו של דבר** - ערעור המערער בכל הנוגע לתשלום הפרשי שכר והפרשי פיצויי פיטורים - מתקבל. הערעור בכל הנוגע להפרשי תשלום בעבור עבודה בשעות נוספות, במנוחה שבועית, ועבודה משמרות לילה וכן בגין פדיון מנוחת פיצוי - נדחה.

משנתקבל הערעור בחלקו ונדחה בחלקו - יישא כל צד בהוצאותיו.

ניתן היום, י' אדר תשע"ה (01 מרץ 2015) בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

יעל אנגלברג שהם,
שופטת

אילן איטח,
שופט

עמירם רבינוביץ,
שופט, אב"ד

מר משה מרבך,
נציג ציבור (מעסיקים)

מר אלעזר וייץ,
נציג ציבור (עובדים)